

Juhász Erika: Közművelődési tudományos eredményeink

A Kulturális Szemle témái és szerzői nem csak Magyarország határain belül alkotó szakemberek, mivel a Kulturális Szemle alapítói célul tűzik ki egy Kárpát-medencei magyar Kulturális Szemle működtetését. Ez az interdiszciplináris online tudományos folyóirat így a Kárpát-medence magyar kulturális szakembereinek egy olyan hálózatát kívánja összefogni, akik hisznek a kultúra fontosságában, a kulturális közösségi kezdeményezésekben, és ezt az eszmét szeretnék hosszútávon terjeszteni és fenntartani. Ennek érdekében végeznek elméleti és empirikus kutatásokat, amelyekkel célul tűzik ki a kulturális tevékenységek, intézmények és lehetőségek folyamatos fejlesztését. A Kulturális Szemlébe a tudományos etika betartásával egyaránt publikálhatnak egyetemi oktatók, doktoranduszok, felsőoktatási hallgatók, kutatók, és természetesen a kulturális színtereken dolgozó szakemberek. A kiadás első éveiben elsősorban magyar nyelvű írásokat várunk, a későbbiek folyamán angol nyelvű publikálásra, esetenként angol nyelvű különszámra is lehetőséget kívánunk teremteni, hogy a kultúrával kapcsolatos kutatási eredményeket minél szélesebb körben, nemzetközi viszonylatokban is terjeszteni tudjuk. Ennek a célnak az eléréséért választottuk az online formát is: az elektronikus eszközök segítségével ezek az írások sokkal szélesebb körben el tudnak jutni az érdeklődőkhöz.

A Kulturális Szemle folyóirat teret ad alap- és mesterszakos közművelődési témájú szakdolgozatok kutatási eredményeinek bemutatására, valamint a 2019-től elindult Közművelődési Tudományos Kutatási Program által támogatott egyéni és csoportos kutatói eredmények közzétételének is. (A Programról bővebb tájékoztató: <https://nmi.hu/szolgaltatasok/osztondijprogram/>)

Jelen lapszámban a *Nemzetközi kitekintés* rovatban **Diriczi Zoltán**, a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársa, tanulmánya olvasható, amely a bukovinai székely közösségek identitásának megőrzését vizsgálja közművelődési keretek között. Írása betekintést nyújt e hagyományos közösségek múltjába és jelenébe, valamint bemutatja a kulturális értékek továbbörökítésének lehetőségeit.

A *Hazai tudományos műhelyben* az ország különböző pontjain működő felsőoktatási intézmények oktatói, kutatói, valamint kulturális szakemberek publikálnak. **Drabancz Mihály Róbert**, a Tokaj-Hegyalja Egyetem Comenius Intézetének oktatója és **Vital Attila**, a Nyíregyházi Egyetem óraadó tanára közös munkájukban a népművelők rendszerváltásban betöltött szerepét tárják fel. Narratív

interjúik révén mutatják be a szakma átalakulását és a közművelődési intézmények demokratikus közéletben betöltött szerepét. **Guláys Barnabás** és **Maszlág Fanni**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézetének tanársegédje és adjunktusa közös cikkükben a felsőoktatás átalakulásának hatásait mutatják be a közösség-szervezés oktatásában, fókuszálva az ELTE alapképzési programjára, valamint az oktatói szerepek és módszerek változására a globális és társadalmi kihívások tükrében. **Hervainé Szabó Gyöngyvér** és **Szabó Péter Ottó**, az MTA köztestületének tagjai írásukban az MTA bicentenáriuma kapcsán tekintik át a tudományos élet és a kulturális emlékezet összefüggéseit. **Koller Inez**, **Minorics Tünde** és **Németh Ákos**, a Pécsi Tudományegyetem Humán Fejlesztési és Művelődéstudományi Intézetének képviselőiként közös tanulmányukban a vizuális és nyelvi reprezentáció eszközeit elemzik, amelyek a közösségi identitás erősítésében játszanak szerepet.

A folyóirat *Junior kutatóműhely* rovatában junior kutatók munkáját, egyetemi szakdolgozatok eredményeit ismerhetik meg az olvasók. **Fábián Fanni**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Karának munkatársa tanulmányában a közművelődési intézményrendszer és a kulturális szféra szereplőinek hatását vizsgálja a fiatalok komolyzenei attitűdjeinek alakulására, különös tekintettel a formális és nonformális zenei nevelés lehetőségeire és kihívásaira. **Koncsol Krisztián**, a Debreceni Egyetem hallgatója tanulmányában a kótaji roma közösség társadalmi és kulturális változásait elemzi, különös figyelemmel a vallási közösségek – elsősorban a Glória Gyülekezet – közösségformáló és integrációs szerepére. **Marsa Szonja**, a Budapesti Gazdasági Egyetem hallgatója és **Pető Lilla**, a Nemzeti Művelődési Intézet kutató munkatársa, valamint a Debreceni Egyetem doktorandusza cikkükben a népfőiskolák közösségépítő és közművelődési szerepét mutatják be, kiemelve a Lakiteleki Népfőiskola tapasztalatait és a Kárpát-medencei Népfőiskolai Hálózat jelentőségét. **Nagy Dorina Kata**, a Debreceni Egyetem hallgatója és **Márkus Edina**, az egyetem adjunktusa és a Nemzeti Művelődési Intézet központvezetője írásukban a hazai fesztiválönkéntesek demográfiai jellemzőit, motivációit és kultúrafogyasztási szokásait vizsgálják, rávilágítva az önkéntesség készségfejlesztő és közösségformáló hatásaira. **Pető Lilla**, a Nemzeti Művelődési Intézet kutató munkatársa, valamint a Debreceni Egyetem doktorandusza önálló tanulmányában az agórák hálózatának közművelődési és kulturális tanulási szerepét elemzi, statisztikai adatok és interjúk alapján bemutatva eredményességüket és társadalmi innovációs jelentőségüket.

Könyvajánlatként a Nemzeti Művelődési Intézet kutatójának, **Kuglics Gábornak** a recenziója olvasható Fekete Dávid és Morvay Szabolcs kötetéről, amely a kultúraalapú városfejlesztés és a kreativitás-gazdaság összefüggéseit elemzi.

A *Tudományos konferenciák hírei* rovat keretében **Bozsek-Hadházi Rita** és **Szabó-Nagy Csilla**, a Nemzeti Művelődési Intézet Szakmafejlesztési Igazgatóságának munkatársai számolnak be a 37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia pedagógiai, pszichológiai, andragógiai és könyvtártudományi szekciójában bemutatott kulturális kutatásokról.

A kulturális szakma alapítója, Durkó Mátyás professzor úr is gyakorta mondta a fontos eszmék terjesztése kapcsán az örök igazságot: „Aki felteszi a kolompot, az rázza is!” A kulturális szakma megerősítéséhez szükség van olyan tudományos folyóíratra, amely küldetéséhez illeszkedően a Kárpát-medence számos kutatóját tudja egyesíteni, és folyamatos kutatásra, és kutatási eredményei publikálására buzdítani. Ezt a célt már a szerkesztőbizottság összeállításánál és későbbi bővítésének lehetősége kapcsán is szem előtt tartottuk. Ezáltal érhetjük el azt, hogy ez a folyóirat ne egy-egy szűkebb kutatócsoport nyilvánossági fóruma legyen, hanem egy minél tágabb

tudományos-szakmai kör szellemi támogatását élvezze.

Hívjuk tehát szerzőként mindazokat, akik úgy érzik, hogy szeretnének és tudnának hozzátenni ehhez a vállaláshoz maguk is. És hívjuk olvasóként mindazokat, akik hasonlóan gondolkodnak, és fontosnak tartják a kultúrát, a kultúra továbbadását, mint egyetemes értéket. Gondolkojunk közösen, őrizzük közösen a magyar kultúra értékeit Magyarországon és a Kárpát-medencében egyaránt!

Hasznos olvasmányélményeket kívánunk!

dr. Juhász Erika

főszerkesztő